

Čís. 6309.

Provinil-li se manžel po té, kdy mu bylo druhým manželem odpuštěno, znovu, lze jako důvod k rozvodu uplatňovati i poklesky z doby před odpuštěním.

Bylo-li vyhověno žalobě o rozvod, jest pokaždé, a to i bez návrhu, rozhodnouti o vině na rozvodu.

(Rozh. ze dne 22. září 1926, Rv I 212/26.)

K žalobě manžela vyslovil procesní soud první stolice rozvod manželství stran od stolu a lože z viny žalované manželky. Odvolací soud k odvolání žalované uznal i na vinu žalobcovu na rozvodu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání ani té ani oné strany.

Důvody:

Po právní stránce odvolací soud, uznáv na rozvod, nepochybil (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Jest mylným názor žalované, že k příkořím a ke skutečnostem z doby před usmířením v roce 1915 nelze přihlížeti a že, ježto po tomto usmíření jsou prokázány jen dva výstupy a ty za důvod k rozvodu nestačí, na rozvod uznáno býti nemělo. Odpuštění děje se v předpokladu polepšení se. Provinil-li se manžel znovu, není odpuštění, ježto podmínka jeho se nesplnila, na překážku, by i skutečnosti sběhnuvší se před ním, nebyly uplatňovány. Tak výslovně stanoví § 14 písm. c) zákona o rozluce a obdobně platí toto ustanovení i při rozvodu. Nepřicházejí tedy v úvahu u žalované pouze dva výstupy v roce 1922 a 1923 a netřeba se zabývati tím, zda byly po usmíření výstupy jen dva a zda stačily za důvod k rozvodu. O žalované jest zjištěno, že často žalobci hrubě nadávala, že mu vyhrožovala, že ho pronásledovala výstupy ze žárlivosti, že ho před dítětem snižovala, úctu jeho u dítěte podkopávala, a zjištěno, že toto počínání si žalované vedlo k odcizení mezi ní a žalobcem a k rozvratu manželství. Důvody k rozvodu na straně žalované, opětovná citelná příkoří a rozvrat manželství, jsou tudíž dány a uznáno bylo nižšími soudy na rozvod právem. Co se týče viny na rozvodu, ohledně které se dovolává žalobce, správně rozhodl odvolací soud, že se manželství rozvádí z viny obou stran. Mylným jest stanovisko žalobcovo, že vzhledem k projednávací zásadě ve sporech o rozvod nebyl odvolací soud, když žalovaná o rozvod nežalovala, žádného rozvodového důvodu neuplatňovala, návrhu na uznání viny žalobcovy neučinila, oprávněn vysloviti rozvod také z jeho viny. V Šu 6 nař. min. sprav. ze dne 9. prosince 1897, čís. 283 ř. zák., ve shodě s Šem 12 dv. dek. ze dne 23. srpna 1819, čís. 1595 sb. z. s., je ustanoveno, že, bylo-li žalobě o rozvod vyhověno, jest pokaždé také o tom rozhodovati, zda ten či onen manžel, zda každý nebo nikdo z nich jest vinen rozvodem. Na návrhu stran nezáleží. Žalovaná uvedla pro vinu žalobcovu více skutečností a bylo na základě provedených důkazů zjištěno, že se žalobce ke své man-

želce choval nelaskavě, že jí nadával, zle s ní nakládal a že od ní ze společné domácnosti odešel, o osud rodiny se nestaraje. Tím zavinil i on rozvrat manželství, pro který též bylo na rozvod uznáno, a jeho spoluvina na rozvodu jest dána. Uznáv takto, odvolací soud nepochybil (§ 503 čis. 4 c. ř. s.).

Čís. 6310.

Byla-li zrušena nájemní smlouva výpovědí nájemníka, obývá podnájemník nadále byt bez právního důvodu a jest pronajímatel oprávněn domáhati se proti němu vyklizení.

(Rozh. ze dne 22. září 1926, Rv I 1488/26.)

Akciová společnost měla od 1. července 1911 v nájmu veškeré místnosti v přízemí domu náležejícího žalobkyni. V roce 1911 nebo počátkem roku 1912 dostal manžel žalované Václav Š. jako úředník akciové společnosti naturální služební byt o 2 místnostech v onom domě a sice od této společnosti, nikoli od žalobkyně. Po smrti Václava Š-a obývala nadále byt ten jeho pozůstalá manželka (žalovaná). Užívala pak bytu toho jako svého času její muž bezplatně a sice do roku 1920. Od tohoto roku platila pak již činži — jako podnájemnice — továrně K-ské. Továrna K-ská (s kterou se v r. 1912 akciová společnost sloučila) měla totiž dle smlouvy se žalobkyní z roku 1915 přízemek domu v užívání zdarma na 5 let, takže tohoto roku musila již sama jako nájemnice platiti činži. K-ská továrna v souhlasu se žalobkyní zrušila svou nájemní smlouvu v lednu 1925. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně vyklizení bytu na žalované. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Na základě zjištění, jež první soudce učinil a jež odvolací soud běře za svá, jedná se o naturální služební byt, který manžel žalované dostal jako úředník akciové společnosti M. od této společnosti, jež měla v nájmu místnosti v přízemí domu žalobkyně a tedy i místnosti, o něž se jedná. Ježto Václav Š. zemřel a po jeho smrti byla žalovaná vykázána za jednu místnost velkou jiná menší do dvora vedoucí a sice do roku 1920 bezplatně a od té doby platila činži bývalé společnosti akciové, splynuvší s K-skou továrnou a tato v souhlasu se žalobkyní nájemní smlouvu ku dni 1. ledna 1925 zrušila, vychází z těchto okolností, že žalovaná byla do 1. ledna 1925 podnájemnicí K-ské továrny a se žalobkyní nebyla v žádném právním poměru, zejména ne v nájemním. Smlouva podnájemní jest právním poměrem obligačním mezi nájemcem, v tomto případě tedy K-skou továrnou a žalovanou, avšak smlouvou podnájemní nevzniká žádný právní poměr mezi vlastníkem domu a podnájemníkem a tento nemá vůči vlastníku domu právního důvodu k používání bytu. § 568 c. ř. s. stanoví, že všechna opatření proti nájemníkovi, týkající se trvání, nebo zrušení smlouvy o nájmu, jsou účinná a vykonatelná také proti podnájemníkovi, pokud ovšem není právního poměru mezi podnájemníkem a pronajímatelem tomu odporujícím. Zrušil-li tedy nájemník, K-ská továrna, za